

СТ А Н О В И Щ Е

по конкурс за заемане на академична длъжност „професор“
по професионално направление “Национална сигурност”, научна специалност
“Военнополитически аспекти на националната сигурност”

обявен в Държавен вестник, бр.5, от 20.01.2015г.

с кандидат:

доц. д.н. **КИРИЛ НИКОЛОВ КОЛЕВ**

Член на научно жури: професор д. ик. н. Владимир Томов Владимиров, д-р. инж.

1. Обща характеристика на научноизследователската и научно - приложната дейност на кандидата

Кандидатът доц. д.н. Кирил Николов Колев представя впечатляваща научна продукция при участието си в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“.

Научните му трудове са ориентирани в седем направления:

а) теоретични и приложни проблеми на безопасността и сигурността на морската транспортна система, включително управление на безопасността на морския транспорт;

б) организация, планиране и управление на формирания от ВМС;

в) организация на корабната служба и подготовка на тактически подразделения от ВМС;

г) организация, планиране и управление на военноморското разузнаване;

д) организация, планиране и управление на противоминни действия в операции за поддръжка на мира;

е) характеристика на тероризма и воденето на антитерористична и контратерористична дейност;

ж) защита на гражданското корабоплаване в критични ситуации.

В този обсег на знания първо бих посочил някои характеристики, които са показатели за научността на трудовете му.

Първо, проблематиката и решаването ѝ излъчват една правеща впечатление истинност, една реалност и обективност.

Второ, научните трудове са посветени на значими проблеми, на такива, които са обект на дългогодишни търсения, които в практиката не търпят отлагане и са важни в научно отношение.

Трето, бих посочил системността на изследванията на кандидата, в които той прилага базови атрибути на науката.

Четвърто, което силно личи от публикациите му, това е изразената теоретична обосновка на проблемите. Тя също е доказателство за научността на предлаганите методи, които изпълняват изискванията за пълнота и непротиворечивост. В тяхното развитие авторът следва три насоки - описателна, нормативна и прогнозна.

Твърденията в публикациите са достоверни, доказуеми и проверими. Те отразяват специфичните потребности във ВМС и морския транспорт.

Пето, в методологичен план трудовете на доц. д.н. Кирил Николов Колев са последователни. Проучва се състоянието на проблема, дефинира се целта и задачите, предлагат се методи за решаване, търсят се варианти на решения.

Шесто, трудовете не са посветени само на теорията на проблемите, но и на практическото им решаване. Личи професионалният опит и разбиране на начините за прилагане на резултатите.

Изложеното ми дава основание да дам **положителна оценка на научно - изследователската и научно - приложна дейност** на доц. д.н. Кирил Николов Колев.

2. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Доц. д.н. Кирил Николов Колев преминава всички етапи на служебната йерархия.

Паралелно с научното му развитие се утвърждава като уважаван преподавател. От трудовете му част са с учебна насоченост. Три от тях са плод на научните му търсения. Имам предвид „Организация на корабната служба”, „Конкуrentно разузнаване” и „Мениджмънт на морската сигурност”. Последните две са на английски език.

Една от областите на прилагане на научните му резултати е учебната дейност.

Нямам преки впечатления от преподавателската дейност на доц. д.н. Кирил Николов Колев, но познавам издадените от него книги и научни публикации, включително по придобиване на научната степен „доктор на науките”, тъй като му бях рецензент.

Мога да твърдя, че във всяка публикация има изразен стремеж към използване в подготовката на кадри. Включително стилът на изложение подсказва, че се мисли за обучение, паралелно с разкриване на теоретичните страни на изследваните проблеми.

Установявам търсения и резултати на кандидата в много специфична и чувствителна област на висшето образование - рейтинговата система за оценяване на висшите училища. Тези му публикации са също индикатор за учебно - преподавателските постижения.

Участвал е в редица учения, в които положително се е изявявал на високо ниво като обучаващо лице.

Към преподавателските му постижения бих отбелязал също:

- участие в разработване на програми по учебни планове 1998, 2001, 2003 и 2007г. по дисциплини, преподавани от катедра “Организация и управление на тактическите подразделения от ВМС”, изучавани от различни специалности във ВВМУ;

- участие в разработване на документация за самооценка при различните акредитации, преминали през периода 2005-2012г.

- разработване на методика за провеждане на държавен изпит по “Тактика на ВМС”;

- разработване на методика за провеждане на държавен изпит по “Тактико - специална подготовка”;

- участие в разработване на “Ръководство за провеждане на учебна плавателна практика на УК-421”;

- участие като лектор в Advanced Research Workshop по NATO Science for Peace and Security Programme - април 2007г, гр.Банско, България; май 2008г, Лисабон, Португалия;

- участие в съвместен проект на ВВМУ “Н. Й. Вапцаров” – Варна и Maritime Universitet - Constanta с международно финансиране за разработване на магистърска програма “Морска сигурност и безопасност” – от 2015 г – в процес на изпълнение

Считам, че на основание на посочените ми впечатления мога да дам **положителна оценка на учебно - преподавателската дейност и педагогическата дейност** на доц. д.н. Кирил Николов Колев.

3. Основни научни и научно-приложни приноси

Публикациите на доц. д.н. Кирил Николов Колев са в **три области** на висшето образование и четири професионални направления:

- 1) Област “Сигурност и отбрана”- професионално направление “Национална сигурност” и професионално направление “Военно дело”.

- 2) Област “Социални, стопански и правни науки” - професионално направление “Администрация и управление”;

- 3) Област “Педагогически науки” - професионално направление “Теория и управление на образованието”.

Този факт е показател на широкия кръг на компетентност. Публикациите не са изолирани една от друга, а взаимно се допълват и утвърждават автора си. Няма случайна

избор на тематиката, а последователен, свързан със съвременната проблематика на сигурността.

На рецензиране подлежат 26 публикации, от които една монография; една студия; три публикации в списания, 18 публикации в сборници с доклади и три учебника.

Следвайки изискванията за съставяне на становища във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ бих отнесъл **приносите в публикациите към следните групи:**

1. Формулиране или обосноваване на нова научна област или проблем:

5.1.23. Управление на морската сигурност.

В монографията се представя концептуална рамка за определяне, поддържане и усъвършенстване на управлението на сигурността в морския транспорт. Решават се три изследователски задачи:

1) Анализ на характеристиката на средата на сигурност в морския транспорт и разкриване на специфичните заплахи, обектите на въздействие, очакваните последици, взаимоотношенията на интересите между различните участници и на тази основа да се определят съответствията на наличните с необходимите способности за предотвратяване на допустимо равнище на очакваните негативни последици;

2) Методи за изучаване на средата и процесите на реализация на заплахите и управление на сигурността в морския транспорт и се определят възможностите за създаване на цялостни моделни сценарии;

3) Анализ на моделите на управление на сигурността за определяне на условията за тяхното практическо използване в морския транспорт.

2. Формулиране или обосноваване на нова теория или хипотеза:

5.1.3. Подходи за създаване на сценарии за реализация на разкрити заплахи.

5.1.6. Изисквания на литоралният въоръжен конфликт и тенденции за развитие на подводниците на страните от Черноморския регион.

5.1.12. Съвременен развитие на теорията на Военноморските сили.

5.1.23. Управление на морската сигурност.

3. Доказване с нови средства на съществени нови страни на вече съществуващи научни области, проблеми, теории, хипотези:

5.1.4. Военноморски контрол на морските пространства и тенденции за развитие на патрулните кораби на страните от Черноморския регион.

5.1.5. Военноморски контрол на морските пространства и тенденции за развитие на противоминните кораби на страните от Черноморския регион.

5.1.7. Международно противодействие на пиратската активност в района на Адения залив.

5.1.12. Съвременен развитие на теорията на Военноморските сили.

5.1.14. Тенденции за развитие на военноморските сили, отразяващи съвременната асиметрия на противопоставяне.

5.1.15. Историко - икономически аспекти на пиратската активност в района на Адения залив.

5.1.16. Тенденции в развитието на ракетните катери.

5.1.17. Тенденции в развитието на противокорабните ракетни комплекси.

5.1.18. Сравнителен анализ на въоръжението на конвенционалните подводници трето и четвърто поколение.

5.1.20. Асиметричността на информационното противопоставяне в съвременният въоръжен конфликт.

5.1.21. Сигурност на морските офшорни съоръжения – състояние, тенденции и перспективи.

5.1.22. Проблеми със сигурността на офшорни нефто- и газодобивни съоръжения.

4. Създаване на нови класификации, методи, конструкции, технологии:

5.1.1. Изисквания към процеса на оптимизиране на системата за защита на пристанищата и военноморските бази.

5.1.2. Вариант за оптимизиране на системата за защита на пристанищата и военноморските бази.

5.1.6. Изисквания на литоралният въоръжен конфликт и тенденции за развитие на подводниците на страните от Черноморския регион.

5.1.20. Асиметричността на информационното противопоставяне в съвременният въоръжен конфликт.

5. Получаване на потвърдителни факти:

5.1.9. Проектът “Бургас - Александруполис” и предизвикателствата пред българската национална сигурност.

5.1.10. Предизвикателства пред националната сигурност на Република България, свързани с реализацията на нефтопровода “Бургас - Александруполис”.

5.1.11. Екологични предизвикателства, свързани с нефтопровода “Бургас - Александруполис”.

5.1.13. Екологични предизвикателства пред проекта “Бургас - Александруполис”.

6. Методични приноси:

Такива намирам в учебниците

5.2.1. Организация на корабната служба.

5.2.2. Competitive Intelligence.

5.2.3. Management of Maritime Security.

Учебниците 5.2.2. Competitive Intelligence и 5.2.3. Management of Maritime Security отнасям също към група 4 и група 5 на основание на убеждението си, че в тях са вложени научни постижения на кандидата доц. д.н. Кирил Николов Колев. Считаю това са успешно диверсифициране на придобити нови знания от научната му дейност.

Резултатите от научната работа на доц. д.н. Кирил Николов Колев са признати. Той се ползва с името на изграден специалист по управление на риска и сигурността. Потвърждение на това лично мнение са многобройните цитирания на негови публикации в трудовете на други автори. Те са близо 40 цитирания.

Приносите са лично дело на кандидата. Личи от самостоятелните публикации, а в колективните публикации не е трудно да се установи характерния му стил на изложение и професионална лексика.

4. Значимост на приносите за науката и практиката

Сравнение на значимостта на трудовете на доц. д.н. Кирил Николов Колев правя на основание на изложеното класифициране на научните и научно - приложни приноси по групи, дадено по-горе.

Основна част от тях са три основни класа - формулиране и обосноваване на научна област или проблем, формулиране и обосноваване на нова теория и хипотеза и доказване с нови средства на съществени нови страни на вече съществуващи научни области, проблеми, теории и др.

Този факт ме убеждава за изразената важност и значимост на резултатите от научната работа на доц. д.н. Кирил Николов Колев.

Съпоставяйки изложените факти с изискванията за заемане на академичната длъжност „професор” във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” установявам, че са спазени и няколкократно са по-високи от въведените минимални стойности.

5. Критични бележки и препоръки

1) Препоръчвам на кандидата да търси по-силно разграничаване при формулиране темите на научните трудове, с които те да се разграничават по-точно. Например има няколко групи публикувани материали със много сродно формулирани теми - 5.1.16. Тенденции в развитието на ракетните катери и 5.1.17. Тенденции в развитието на противокорабните ракетни комплекси; 5.1.4. Военноморски контрол на морските пространства и тенденции за развитие на патрулните кораби на страните от Черноморския регион и 5.1.5. Военноморски

контрол на морските пространства и тенденции за развитие на противоминните кораби на страните от Черноморския регион.

Имам предвид търсене на по-различни лексически интерпретации на темите.

2) Считам за подходящо всеки учебник да бъде последван от учебни пособия като ръководства за практически или лабораторни упражнения, учебни справочници, указания или ръководства за активни форми на обучение -проекти, курсови работи и задачи и т.н. Те биха били достоен завършек на осигуряване на студентите с учебни материали.

3) В публикациите свързани с нефтопровода Бургас - Александрополис има препокриване на мотивите и развиваните идеи. Съдя само по посочените от доц. д.н. Кирил Николов Колев резюмета. Не съм запознат с пълния им текст. Считам, че трите публикации следва да се развият така, че да разкриват и представят оценки и предложения, които са в причинно - следствени отношения и са в логическа и хронологична последователност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Критичните бележки, които посочих, не могат да омаловажат резултатите от научната и преподавателска работа на доц. д.н. Кирил Николов Колев.

Постиженията на доц. д.н. Кирил Николов Колев ми дават основание да считам, че се изпълняват изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за неговото приложение по отношение на заемане на академичната длъжност „професор” във висшите училища на страната.

Спазени са също изискванията за академично развитие във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров”.

Оценката ми за кандидата доц. д.н. Кирил Николов Колев е положителна.

Считам, че кандидатурата му за заемане на академичната длъжност „професор” по конкурса във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров” е достойна и заслужава признание.

Убеден съм, че членовете на научното жури ще я подкрепят.

Въз основа на представените научни трудове, тяхната значимост, съдържащите се в тях научни, научно - приложни и приложни приноси, намирам за основателно да предложа кандидатът доц. д.н. Кирил Николов Колев да заеме академичната длъжност „професор” в катедра “Организация и управление на тактическите подразделения от ВМС” към факултет “Навигационен” на ВВМУ “Н. Й. Вапцаров” по професионално направление “Национална сигурност”, научна специалност “Военнополитически аспекти на националната сигурност”.

Дата: 1.5.2015 г.

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:

проф. д. ик. н. Владимир Томов